

ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σύνδεσμοι:

Η ρηματική ενέργεια της δευτερεύουσας πρότασης είναι **προτερόχρονη** με τη ρηματική ενέργεια που περιγράφεται στην κύρια πρόταση

- **όταν, άμα, αφού, αφότου, (σαν), μόλις**

Όταν/αφού/μόλις του φώναξα, ήρθε αμέσως. + οριστική αορ. όταν αναφέρεται στο παρελθόν

Όταν/αφού/μόλις (θα) τελειώσουνε, θα σηκωθούν και θα φύγουν. + υποτακτική αορ. όταν αναφέρεται στο μέλλον

Η ρηματική ενέργεια της δευτερεύουσας πρότασης είναι **υστερόχρονη** με τη ρηματική ενέργεια που περιγράφεται στην κύρια πρόταση

- **πριν (να), προτού (να)** + υποτακτική μόνο! *Πριν περάσει ο χρόνος, πέθανε κι αυτή.*

- εμπρόθετες εκφράσεις: **ώσπου, μέχρι που, έως ότου/ωσότου** + οριστική αορίστου:

Τον βασάνισαν μέχρι που τα ομολόγησε όλα.

ώσπου να, μέχρι να, ως να, έως ότου/ωσότου να + υποτακτική:

Θα δουλεύω μέχρι να μην αντέχω πια.

Η ρηματική ενέργεια της δευτερεύουσας πρότασης είναι **σύγχρονη** με τη ρηματική ενέργεια που περιγράφεται στην κύρια πρόταση

- **ενώ, καθώς, ενόσω** + οριστική: *Ενώ μελετά, ακούει μουσική.*

- **όταν** + οριστική: *Όταν βράζει, το σουρώνει. Όταν μου μιλούσε, κατάλαβα πως είχε δίκιο.*

Επανάληψη

- **όταν, όποτε, οπότεν, μόλις**

- επανάληψη στο παρόν (υποτακτική αορίστου/ενεστώτα – ενεστώτας): *Όποτε της μιλάει/μιλήσει ο Γιάννης, κοκκινίζει.*

- επανάληψη στο παρελθόν (παρατατικός – παρατατικός): *Όταν μου μιλούσε, καταλάβαινα πως είχε δίκιο.*

Εμπρόθετες εκφράσεις

- **τώρα που, (από) τότε που, (από) τη στιγμή που, μετά που, την ώρα που, με το που, πάνω που** + οριστική

(1) *Όταν τον βλέπω, θυμάμαι τον πατέρα μου.*

(2) *Μόλις τον έβλεπε να κουράζεται, του έλεγε να σταματήσει τη δουλειά.*

(3) *Αφού δεν ξέρει αγγλικά, πώς θα σπουδάσει στην Αγγλία;*

(4) *Καθώς κατέβαινα τη Σόλωνος, είδα τη Δήμητρα με τον Παναγιώτη.*

(5) *Δώσε του αυτό το γράμμα όταν τον δεις.*

(6) *Μόλις τον φωνάξω, έρχεται.*

(7) *Κάθισε και, αφού πεις έναν καφέ, μας λες την ιστορία σου.*

(8) *Πάνω που ήμουν έτοιμος να φύγω, εμφανίστηκε η Σούλα.*

(9) *Πριν (να) πάτε στη διάλεξη, περάστε από το σπίτι μου.*

(10) *Πρέπει να συζητήσεις το θέμα με τη Μαρία πριν (να) της μιλήσεις.*

(11) *Ανησυχούσε πολύ μέχρι να τον δει.*

(12) *Δυσκολεύομαι ν' αρθρώσω τις λέξεις πριν πω καφέ και καπνίσω.*

(13) *Τα λόγια σου πριν να τα πεις μέτρα τα ένα ένα.*

(14) *Η κοπέλα πρέπει να κάνει έκτρωση, και μάλιστα τώρα αμέσως, πριν είναι πολύ αργά.*

(15) *Πρέπει να ξεκαθαρίζεις πρώτα τα νοήματά σου πριν καταφεύγεις σε ωραίες λέξεις και σπάνεις.*

ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- (16) Σαν έφτασε στο Λυκαβηττό κοίταζε γύρω του.
(17) Έγραφα σαν βρισκόμουν μόνος, από μια ανάγκη επικοινωνίας.
(18) Κοιτούσα το πάτωμα μέχρι που άκουσα το αμάξι να φεύγει.
(19) Τελείωσε η δουλειά ώσπου να πεις κίμινο.
(20) Άμα τον είδε, γύρισε αλλού το πρόσωπο.
(21) Ο πατέρας της πέθανε ύστερ' από λίγους μήνες, μόλις την είχαν βαφτίσει.
(22) Έτσι, όταν εγώ (θα) πεθάνω, θα έχεις στη θέση μου έναν άλλο άνθρωπο.
(23) Εκεί ίσως θα έβλεπα τη Θεοδορούλα, όταν θα κατέβαινε από το τραμ.
(24) Μόλις θα έβγαινε έξω, θα τον έπιαναν.
(25) Όταν τα μάθετε τα μυστικά της εζοχής, θα αλλάζετε γνώμη.
(26) Όταν ένας άνθρωπος χάσει τη γαλήνη του, χάνει το παν.
(27) Πριν καλά καλά ο ήλιος πέσει, έμπαιναν στο χωριό.

Od té doby, co jsem tě poznal, jsi byl vždycky tak hubený.
Zatímco jsi spal, uvařil jsem večeři.
Teď, když ho vidím lépe, myslím, že se více podobá své matce.
Než otevřel dveře, obrátil se a podíval se na mě, jako by to bylo naposledy.
Než začne jíst, vždy se pokřičuje.
Kdykoliv ho vidím, nemá čas se mnou mluvit.
Zadržel dech, dokud se nezačal dusit.
Dělal si velké starosti, dokud ho neviděl.
Odešli jsme, než přišli.
Než zemřel, mohl spatřit vydání celého svého díla.
Pracovala jako učitelka, dokud se nevdala.
Budu ti pomáhat, dokud to vydržím.
Jakmile přijde ředitel, hned mi dejte vědět.
Jen co skončila válka, vrátil se domů.